

Témata a pojmy k samostudiu

Vliv atmosféry na astronomická pozorování, soumrakové jevy.

Světelný paprsek, jeho průchod atmosférou, scintilace, astronomická refrakce, lom paprsku, vztah refrakce a zenitové vzdálenosti pozorovaného tělesa, zploštění měsíčního a slunečního kotouče nad horizontem,

zdánlivý východ a západ Slunce a Měsíce, poslední paprsek,
Difúze, barva oblohy, vjem bílého dne, extinkce, soumrakové jevy, ranní a večerní soumrak, občanský, nautický a astronomický soumrak,
bílé noci a jejich výskyt na Zemi

Slapové jevy

Grav. působení Slunce a Měsíce na zemské těleso, slapy atmosféry, slapy mořské, slapy zemské kůry

Střed otáčení systému Země – Měsíc, lunární a sluneční příliv, mořské dmutí, amplituda přílivu,

typy příliv – půldenní, skočný, hluchý,
přílivová vlna, příboj, pororoca,
využití mořského přílivu v námořní dopravě a v energetice,
Vliv přílivu na zemskou rotaci, zpomalování zemské rotace

Tíhové pole Země

Tíhové pole Země, tíhová síla a její směr,
vztah ekvipotenciální plochy a geoidu,
tíhová měření a jejich využití v geologii

Magnetické pole Země

Magnetismus, magnetický meridián, magnetická deklinace, magnetické póly, magnetické pole jako pole dipólu – nákres, paleomagnetismus,
magnetická bouře, polární záře,
magnetosféra – nákres struktury

Seizmika a zemětřesení

Seizmická vlna podélná a příčná, šíření seizmických vln, zemětřesení, hypocentrum, epicentrum, z. pevninské, podmořské, tsunami, z. řítivá, sopečná, tektonická, dělení dle hloubky ohniska, podle původu,

Intenzita zemětřesení, její změření, přístroje, stupnice,
geografické rozložení zemětřesení

Elektrické pole Země

Kladný a záporný náboj, bouřkové mraky, blesky, ionosféra – dobře vodivá část atmosféry